

Kunnostuksilla parannettiin Hämeen ja Pirkanmaan lintuvesiä monen lajin hyväksi

Eeva Einola

Aluekoordinaattori
Vanajavesikeskus

Miksi lintuvesiä kunnostetaan

- Suomi on tärkeä vesilintujen "tuottaja", esimerkiksi yli puolet maailman telkkäkannasta pesii Suomessa
- Lintuvedet ovat hyvin monimuotoisia elinympäristöjä, niiden lajimäärät ovat suuria: lintujen lisäksi sammakot ja matelijat, monet korennot, vaateliaat rehevien kasvupaikkojen vesikasvit, jne.

Vesilintukantojen vähenemiseen on monta syytä

- Matalat järvet kasvavat umpeen
 - Vedenpinnan säätely, luontainen sukkessio
- Maankäyttö on muuttunut (esim. ei enää rantalaitumia)
- Metsästys verottaa kantoja
- Vieraspetokannat ovat kasvaneet. Supikoira ja minkki käyttävät ravintonaan mm. vesilintujen munia ja poikasia
- Naurulokkikoloniat ovat vähentyneet, eivätkä enää tarjoa turvaa esimerkiksi sorsalinnuille

Mitä hankkeessa Vanajaveden alueella on tehty?

Lisätty avovesialueita

-ruoppaukset neljällä järvellä,
yhteensä 5 km uutta rantaviivaa,
28 000 kuutiota ruoppausmassaa.

Mitä hankkeessa Vanajaveden alueella on tehty?

- avovesialueita on lisätty niittämällä neljällä järvellä yhteensä noin 80 ha

Mitä hankkeessa Vanajaveden alueella on tehty?

Rantaympäristöjen avaaminen ja umpeenkasvun hidastaminen

- pensaikkojen raivaus kahdella järvellä
- rantalaidunnus yhdellä järvellä

Kuva: Pekka Kansanen

Mitä hankkeessa Vanajaveden alueella on tehty?

Pienpetojen pyynti on toteutettu paikallisten metsästysseurojen kanssa viidellä järvellä.

Pienpetosaaliit ovat vähentyneet selkeästi hankkeen aikana:
Hankkeen alkaessa vuosittaiset supikoirien pyyntimäärät olivat monella järvellä kymmeniä, nyt enää yksittäisiä yksilöitä.

Mitä hankkeessa Vanajaveden alueella on tehty?

- Lempäälän Ahtialanjärvelle on rakennettu pesimäkarikkoja
- Pälkäneen-Valkeakosken Tyköljänjärvelle on rakennettu pesimäkarikkoja, -saarekkeita ja -lautta

Lempäälän Ahtialanjärvellä pesimäkarikkojen rakentaminen tuottaa tulosta

..Jotta tähän asti päästiin, tarvittiin melko paljon työtä..

- Järvet sijaitsevat Natura2000-alueilla, joiden maa- ja vesialueiden omistajina ovat pääosin yksityishenkilöt ja osakaskunnat. Omistajia on yleensä paljon.
- Jotta Natura2000-aluetta päästään kunnostamaan, tarvitaan
Hoito- ja käyttösuunnitelma sekä siihen pohjautuva tarkka **kunnostussuunnitelma**, jotka maa- ja vesialueen omistajat hyväksyvät. Sen jälkeen päästään hakemaan **vesilupa** Aluehallintovirastolta.

Myönteinen yhteistyö on tärkeää

Lintuvesikunnostus voi parhaimmillaan olla kaikkia osapuolia ilahduttavaa yhteistyötä

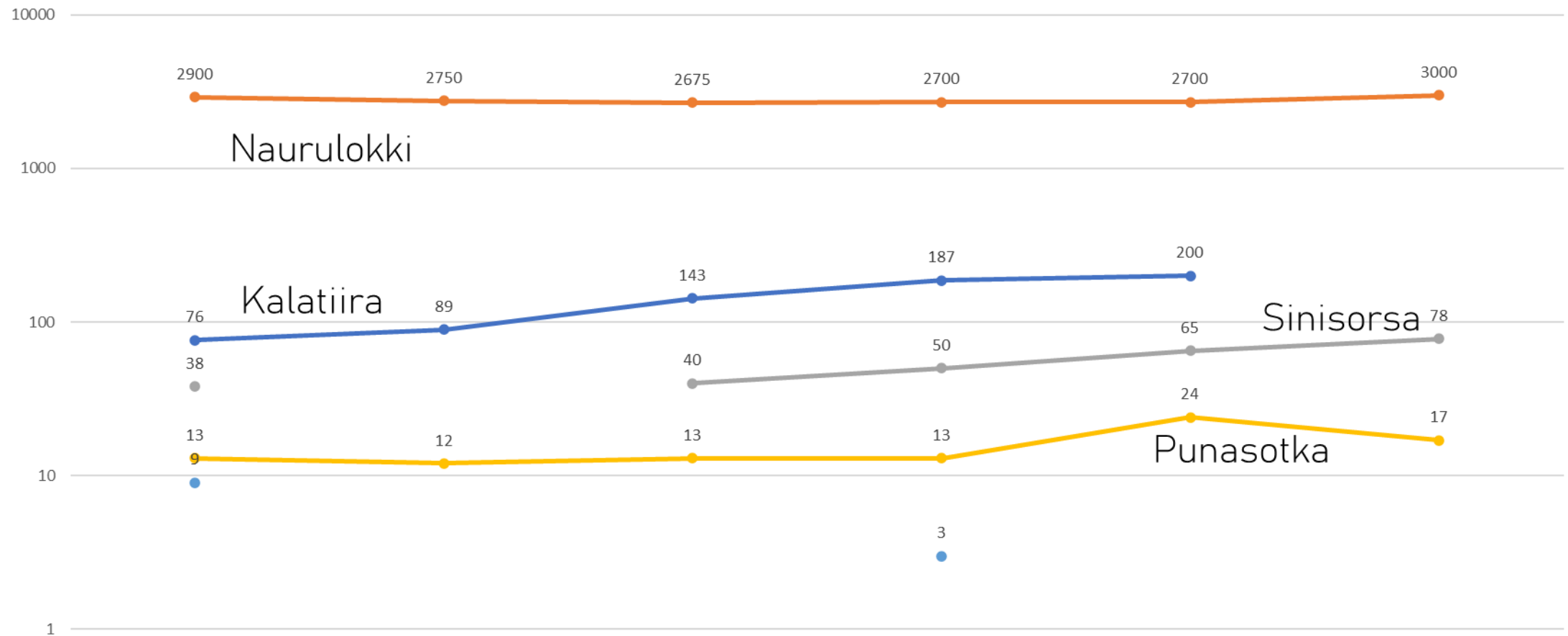
- vesialueiden omistajat
- maanomistajat
- lintuharrastajat
- järvensuojeluyhdistykset
- metsästäjät
- kalastajat
- ulkoilijat ja muut maisemasta nauttivat

Kuva: Ville Wallgrén

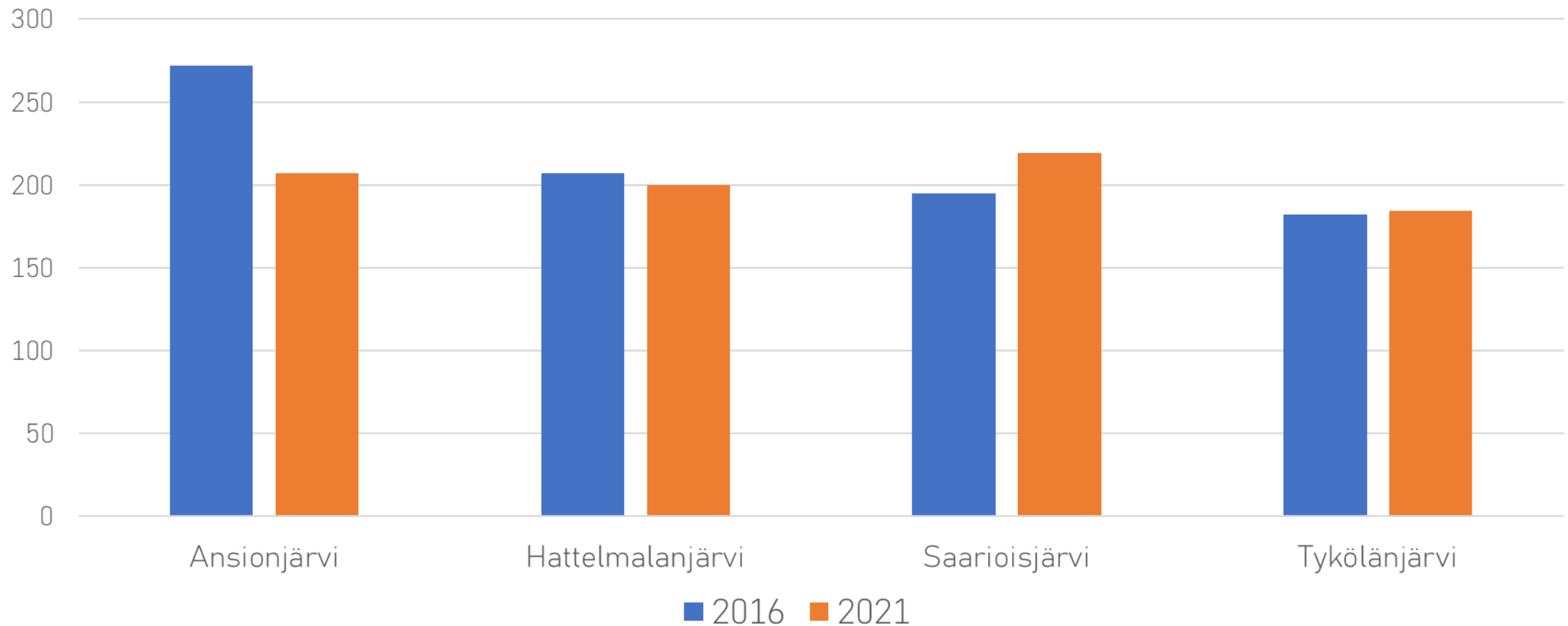
Entä ne tulokset?

pesiviä pareja Ahtialanjärvellä 2016-2021

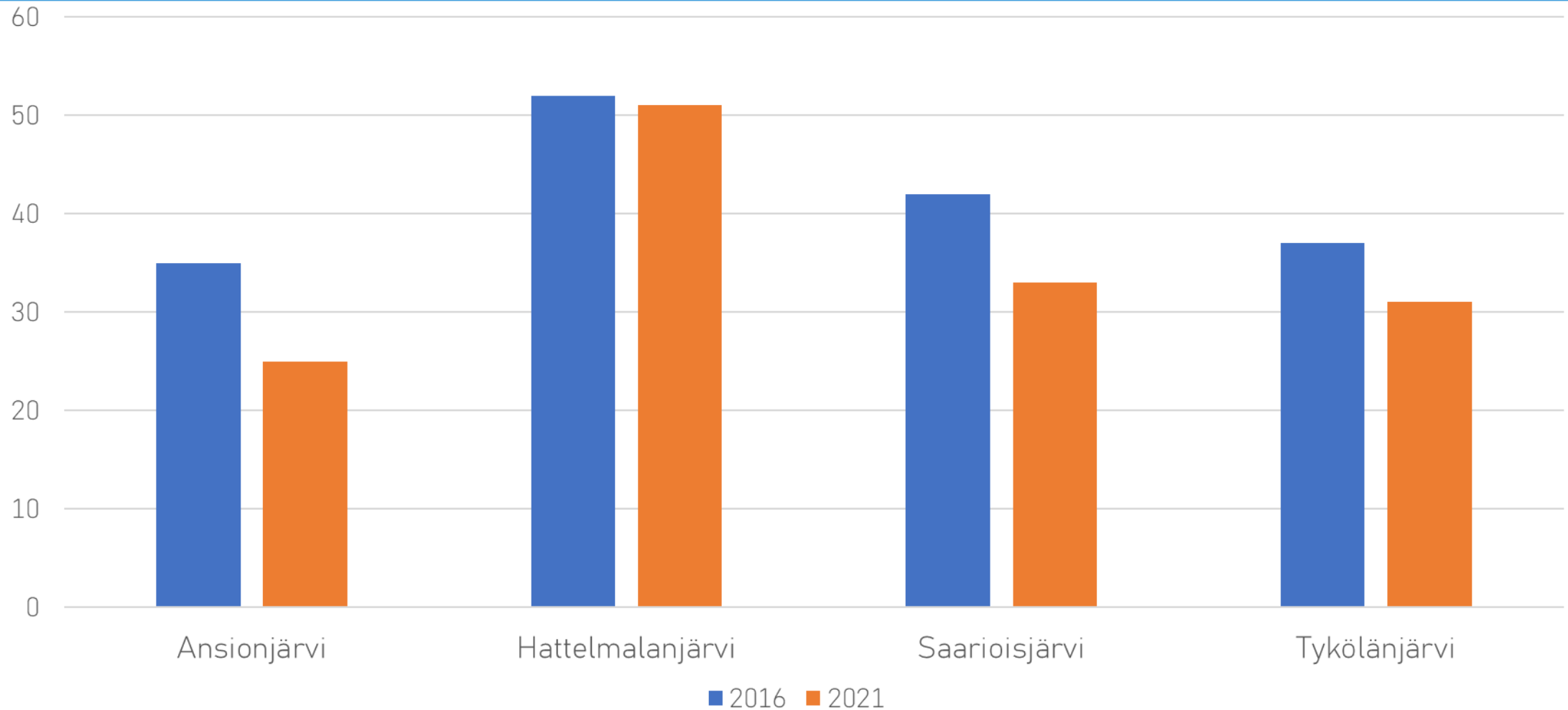

- Kaikilla hankkeen lintujärvillä tehty pesimälintukartoitus hankkeen alussa vuonna 2016 ja hankkeen lopussa vuonna 2021
- Vuosien väliset vaihtelut ovat suuria, näiden tulosten perusteella ei voi tehdä tarkkoja johtopäätöksiä
- Kartoittajien väliset erot: entusiastit vs. kiireinen konsultti
- Mutta: kaivetuille altailla ja uomilla on todettu puolisukeltajasorsien keskittymistä ja jopa laajempaa parimäärien kasvua

Pesivien parien lukumäärä, vesilinnut ja rantojen linnut

Havaittujen lintulajien lukumäärä

Poikastuotto edelleen melko heikkoa

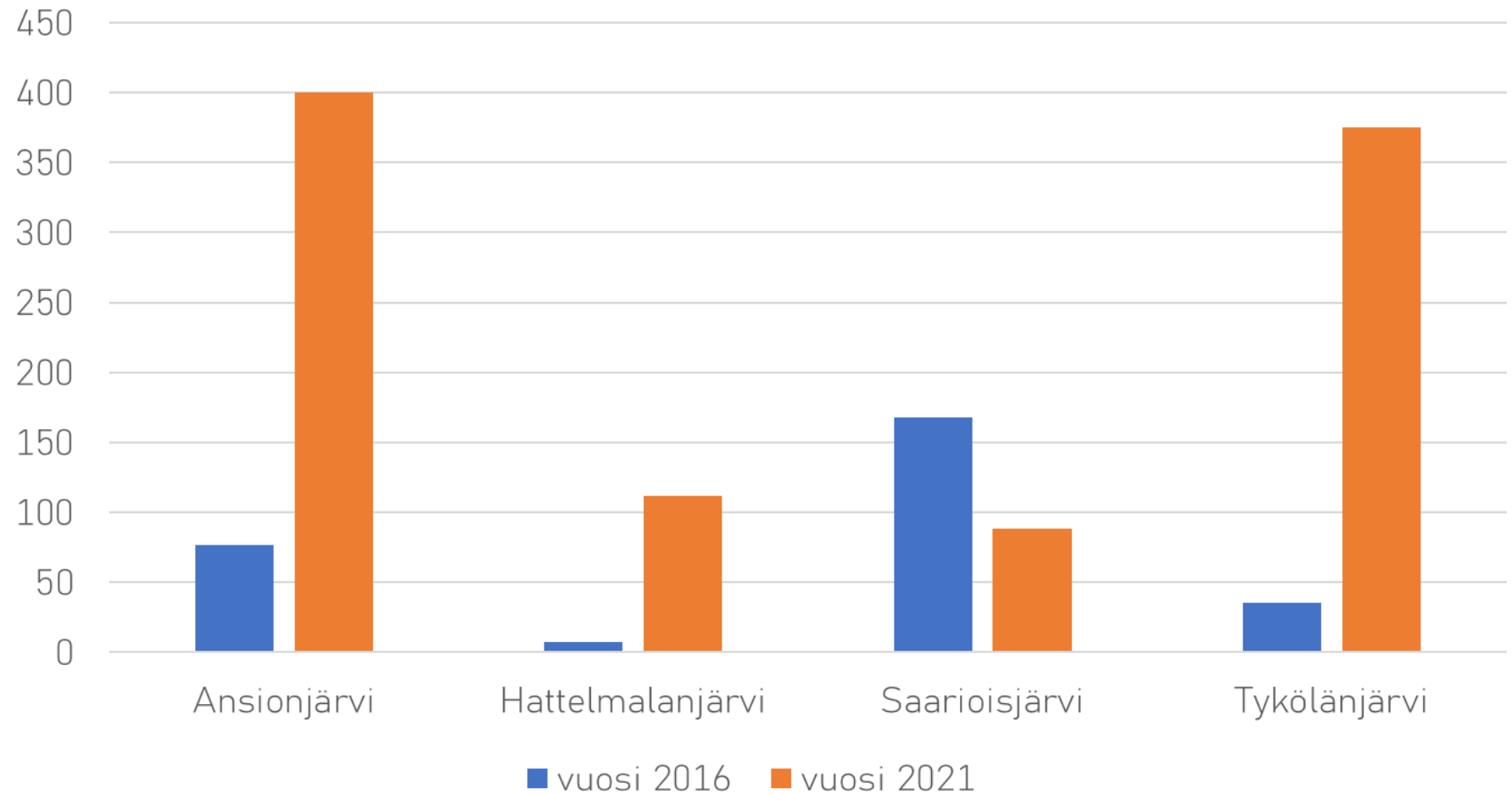
	Ansionjärvi	Saarioisjärvi	Tykölänjärvi
silkkiiukku	9		28
laulujoutsen			11
kanadanhanhi			11
haapana			
tavi		7	15
sinisorsa	16	19	19
punasotka			1
telkkä	1	5	1
nokikana	9		13

Kuva: Ville Wallgrén

Havaittujen viitasammakoiden määrä

Kaivettujen
uomien
läheisyydessä
havaittiin useita
viitasammakoita

Direktiivikoreennot

2021	Ansionjärvi	Hattelmalanjärvi	Ahtialanjärvi	Saarioisjärvi	Tykölänjärvi
Lummelampikorento	x	X UUSI!		x	x
Täplälampikorento	x	X UUSI!		x	x
Idänkirsikorento				X UUSI!	
Viherukonkorento				x	x

-useat direktiivilajit esiintyivät vuonna 2021 huomattavasti runsaslukuisempina kuin vuonna 2016

-runsaita esiintymiä havaittiin kaivetuissa avovesiuomissa, jotka tarjoavat sekä enemmän suojaa kuin avoveden tuulisemmat rannat että saalistus- ja reviirialueita

Yhteenveto

- Lajistokartoitukset ovat tärkeitä mutta samalla vaateita ja kalliita
- Myös sahalehtikasvustot ovat laajenneet monella kaivetulla tai niitetyllä vesialueella. Tällöin viherukonkorennolle sopiva elinympäristö samalla laajenee
- Kunnostusten ansiosta lisääntynyt rantaviiva, avovesialueet, saarekkeet ja uudet matalan kasvillisuuden alueet monipuolistavat elinympäristörakennetta ja hyödyttävät näin lintujen lisäksi myös monia muita eliölajeja.

Kiitos!

